

телектуалци, бизнесмени, търговци, политици идват абсолютно чистосърдечно да помагат на нашата страна. Генералният директор на БТА завърши словото си с думите: „Дълбок поклон на Чехия за този хуманен акт“.

Изказването на известния български фотограф Иво Хаджимишев бе насочено към човешките измерения на семейните спомени. Г-н Хаджимишев обаче не пропусна да подчертае, че „изложбата не би била възможна без абсолютното сътрудничество на Държавна агенция „Архиви“, която грижливо е съхранила всички тези снимки и документи и те могат да бъдат видяни в България, в Държавния архив“. И продължи: „В нашето семейство има спомен за две фамилии, представени в тази изложба – Цибулка и Буреш. В детството ми всяко лято съм гостувал на семейството на Буреш и от него знам сладки истории за живота на чешката общност в България. Той помнеше как в двора на Прошекови пристигнал първият роял в София, за г-жа Прошекова, която пеела. Роялът пристигнал по Дунава с шлепове, след това с волски впрягове минал през Балкана, за да пристигне един неделен ден в София, в двора на пивоварната, където се събирала цялата чешка общност. Роялът бил разтоварен, децата се скрили под него, а г-жа Прошекова запяла. Това за мен беше „моторът“, за да работя по тази изложба, сподели известният български фотограф, защото винаги трябва да има нещо човешко“. Накрая, в знак на благодарност, г-н Хаджимишев подари на Народната библиотека в Прага най-новата си книга – проект за цивилизацията на 11 балкански държави.

Портретите на някои от най-известните „български чехи“ са познати на българското общество, но популярността на повечето от тях не съответства на значимостта на техния принос – имената им са известни само на малък брой хора с познания в определена област, а ролята им в развитието на страната ни е голяма. Така се ражда изложбата „Българските чехи“ или както изтъкна г-н Иво Хаджимишев: „Ние връщаме сега паметта за тези хора и нашето уважение към тях едновременно в Чехия и в България.“

Съвременни български стихове в Антология на славянската поезия

В края на изминалата 2016 г. издателство Kmen (Nakladatelství Kmen) издаде антологията ALMANACH KMENE 2016 с подзаглавие „Hej, Slované! Hej, Slovania! Hej, славяне! Hej, Słowianie! Хей, славяни!“, в която бяха включени преведените от Зорница Цветкова на чешки език стихове на съвременния български поет Валентин Качев.

Валентин Качев е роден през 1950 г. в гр. Белоградчик. Той е член на Съюза на българските писатели, както и на Съюза на руските писатели. Негови стихове са публикувани многократно в чужбина, така че не случайно Редакцията колегия на издателството избира именно него за включване в Антологията.

Издателство Kmen е наследник на издателство Balt-East, основано през 1939 г. и продължава традицията на търсене и преоткриване на общите славянски корени. Ето защо се специализира в издаването на съвременна проза и поезия на автори от Централна и Източна Европа и Балканския полуостров.

Тазгодишната антология е втора по рода си и включва стихотворения и разкази на общо 26 автори. Както заглавието подсказва, в нея са поместени творби и преводи на съвременни чешки, словашки, полски, български, руски и лужишко-сръбски поети и писатели. Чешките и словашките, разбира се, са отпечатани в оригинал, а всички останали езици са преведени на чешки език, за да бъдат достъпни както в чешките литературни среди, така и сред широката общественост от чешки и друг произход в Чехия.

Подзаглавието „Хей, славяни!“

носи силата на посланието на едноименната песен на словашкия възрожденец Самуел Томашик от 1834 г., която в края на XIX век се превръща в общ, макар и неофициален, химн на бунтовническите движения на отделните славянски народи. Песента играе значителна роля не

само в процеса на възраждане на националното съзнание, но и във формирането на идеята за славянската близост – общата славянска история, съдба и бъдеще. Предизвикателство за авторите представлява именно отговорът на въпроса за актуалността на панславянските идеи днес.

Светъл пример в това отношение са стиховете на съвременния български поет Иван Качев, в които четем както патос и любов към България и българското, така и свидетелства за доказаната във времето българо-чешка взаимност. Такова е посвещението на Прага стихотворение.

Антологията „Хей, славяни!“ бе подготвена и отпечатана под редакцията на известната съвременна чешка писателка Ивана Блахутова, която е носител на наградата на Съюза на чешките писатели (Unie českých spisovatelů) през 2009 г.

Трябва да се отбележи, че редакторката е същевременно и автор на поместените красиви илюстрации, както и преводач на творбите на поместените руски автори.

Премиерата на славянския алманах се състоя в Прага на 4 ноември, а в Бърно на 9 ноември 2016 г. На нея, освен Редакцияният колектив, авторите и преводачите, присъстваха редица съвременни литературни критици, които оцениха високо стиховете на българския поет Валентин Качев.